

ปรัชญาการศึกษาลัทธินิรันดรนิยม

ความหมาย

ปรัชญาการศึกษาลัทธินิรันดรนิยม (Perennialism) หมายถึง ความเชื่อที่ว่า มีความรู้ความจริงที่เที่ยงแท้แน่นอนอยู่ตลอดเวลา ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ความรู้ความจริงเหล่านี้มนุษย์จะต้องเรียนรู้ เพื่อพัฒนาตัวเองให้มีสติปัญญา มีเหตุผล มีความดี มีคุณธรรม มีระเบียบวินัย กลายเป็นบุคคลที่สมบูรณ์

ความเป็นมา

โรเบิร์ต เอ็ม ฮัทชินส์ (Robert M. Hutchins) และ มอร์ติเมอร์ เจ แอดเลอร์ (Mortimer J. Adler) เป็นผู้นำที่ให้กำเนิดปรัชญาการศึกษาลัทธินิรันดรนิยม ในปี ค.ศ. 1929

ความคิดสำคัญของการศึกษาตามลัทธินิรันดรนิยม

โรเบิร์ต เอ็ม ฮัทชินส์ (Robert M. Hutchins) และ มอร์ติเมอร์ เจ แอดเลอร์ (Mortimer J. Adler) มีความเชื่อว่ามีความรู้หรือความจริงที่เป็นจริงแท้แน่นอนอยู่ตลอดเวลา ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ดังเช่น ถ้าในพุทธศาสนาก็มีความจริงว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ชีวิตมนุษย์มีทุกข์สาเหตุของความทุกข์ คือ ความโลภ ความโกรธ ความหลง ถ้าขจัดความโลภ ความโกรธ ความหลงได้ มนุษย์ก็จะมี ความสงบมีความสุขตลอดไป วิธีการที่จะขจัดความโลภ ความโกรธ ความหลงเหล่านี้ก็คือปฏิบัติตามวิถีทั้งแปดประการผสมกันคือ (๑) ความเห็นชอบ (๒) ความคำริชอบ (๓) การพูดชอบ (๔) การกระทำชอบ (๕) การประกอบอาชีพชอบ (๖) ความเพียรชอบ (๗) การมีสติชอบ (๘) การมีสมาธิชอบ

ตัวอย่างที่กล่าวมานี้ เป็นตัวอย่างของความจริงที่เที่ยงแท้แน่นอน ไม่เปลี่ยนแปลงเป็นความจริงที่นิรันดรที่พระพุทธเจ้าค้นพบไว้

ฮัทชินส์ และ แอดเลอร์ จะได้ศึกษาความจริงแท้ในพุทธศาสนาหรือไม่ ไม่ทราบ เพียงแต่ยกตัวอย่างให้

เข้าใจความคิดของพวกนักปรัชญากลุ่มนี้เท่านั้น ตามหลักฐานที่ศาสตราจารย์ ดร. สาโรช บัวศรีเขียนไว้ คงจะเห็นได้ว่า พวกนักปรัชญากลุ่มนี้มีได้ค้นหาความจริงที่แท้ของชาวตะวันตก พวกเขาค้นหาความจริงที่แท้จากหนังสือสำคัญของนักปราชญ์ชาวตะวันตกได้เขียนไว้ เช่น หนังสือ Republic ของ Plato หนังสือ Ethics ของ Aristotle เป็นต้น หนังสือที่นักปรัชญาทั้งสองนำมาศึกษามี ๕๔ เล่ม เรียกหนังสือชุดนี้ว่า “หนังสือที่ยิ่งใหญ่ของโลกตะวันตก” (Great Books of the Western World) พวกเขาพบว่า มีความรู้ ความคิดที่เป็นจริงตลอดกาล ๑๐๒ ประการ เช่น ความรู้เกี่ยวกับความดี ความงาม คุณธรรม ศีลธรรม ความยุติธรรม เสรีภาพ คณิตศาสตร์ เป็นต้น

ความรู้เหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญ และเป็นสิ่งจำเป็นที่มนุษย์จะต้องเรียนรู้ เพื่อพัฒนาตัวเองให้มีสติปัญญา มีเหตุผล มีความดี มีคุณธรรม มีระเบียบวินัย กลายเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ การเรียนรู้ความจริงทั้ง ๑๐๒ ประการนี้จะทำให้ผู้เรียนหลุดพ้นจากความโง่เขลา ถือว่าเป็นวิชา ศิลปศาสตร์ (liberal education) ที่นิสิตในมหาวิทยาลัยทุกคนต้องเรียน เพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ นิสิตจะต้องอ่านหนังสือที่ยิ่งใหญ่ของโลกตะวันตกนี้ แล้วนำมาถกเถียง อภิปรายโต้แย้ง เพื่อพัฒนาความมีเหตุผล และสติปัญญา พร้อมกับได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบด้วย

ครูอาจารย์ที่สอนจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีของ ลูกศิษย์ เครื่องวัดในเรื่องการพัฒนาให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย และมีความประพฤติดี สิ่งเหล่านี้มนุษย์ทุกคน สามารถพัฒนาได้และต้องพัฒนาด้วยเพราะ โดยธรรมชาติแล้ว มนุษย์มีจิตใจที่บริสุทธิ์ ใฝ่ดี มีเหตุผลมาแต่กำเนิดแล้ว ด้วยการศึกษานี้หนังสือที่ยิ่งใหญ่ของโลกตะวันตกนั้นจะเป็นทางที่พัฒนามนุษย์ให้เป็นผู้ที่มีความฉลาด และมีความดี

การนำมาใช้

ความคิดปรัชญาการศึกษาลัทธินิรันดรนิยมนี้ได้นำมาใช้เป็นหลักในการจัดหลักสูตรในมหาวิทยาลัยที่กำหนดให้นิสิตนักศึกษาเรียนในส่วนที่เรียกว่าวิชาศิลปศาสตร์หรือวิชาศึกษาทั่วไป (general education) ที่นิสิตปี 1 ปี 2 จะต้องเรียนทุกมหาวิทยาลัย สำหรับมหา-

วิทยาลัยในประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรปริญญาตรีประกอบด้วย

- (1) วิชาศึกษาทั่วไปอย่างน้อย 30 หน่วยกิต
- (2) วิชาเอก และ วิชาโท
- (3) วิชาเลือกเสรี

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์

บรรณานุกรม

วรวิทย์ วศินสรากร. (2544). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษา. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.

สาโรช บัวศรี. (2529). การศึกษาค้นคว้าทางปรัชญาการศึกษา. เอกสารประกอบคำบรรยาย ณ สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง ราชบัณฑิตยสถาน วันพุธที่ 19 กุมภาพันธ์ 2529.

อรสา สุขเปรม. (2542). เอกสารคำสอน การศึกษาไทย. ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

Wesbury, Ian and Wilkof, Neil J. (ed). Joseph J. Schwab. (1978). *Science Curriculum and Liberal Education, Selected Essays*. Chicago : The University of Chicago Press.